

'समानो मन्त्रः समितिः समानी'

UNIVERSITY OF NORTH BENGAL

B.A./B.Com. Programme 1st Semester Examination, 2021

LCC1-P1-SANSKRIT

Time Allotted: 2 Hours

Full Marks: 60

The figures in the margin indicate full marks.

UNIT-I

1. Decline any **six** of the following:

1×6 = 6

- (क) नर in सप्तमी बहुवचनम्।
- (ख) लता in चतुर्थी एकवचनम्।
- (ग) पति in तृतीया द्विवचनम्।
- (घ) इदम् (पुं) in द्वितीया बहुवचनम्।
- (ङ) द्वि in सप्तमी।
- (च) वारि in द्वितीया द्विवचनम्।
- (छ) गुणिन् in षष्ठी एकवचनम्।
- (ज) अस्मद् in चतुर्थी द्विवचनम्।
- (झ) तद् (स्त्री) द्वितीया बहुवचनम्।

2. Conjugate any **six** of the following:

1×6 = 6

- (क) पठ् in लट् प्रथमपुरुषे बहुवचनम्।
- (ख) सेव् in लोट् मध्यमपुरुषे द्विवचनम्।
- (ग) पच् in लङ् प्रथमपुरुषे एकवचनम्।
- (घ) भू in लृट् उत्तमपुरुषे बहुवचनम्।
- (ङ) क्रीड् in विधिलिङि मध्यमपुरुषे एकवचनम्।
- (च) स्मृ in लोट् प्रथमपुरुषे एकवचनम्।
- (छ) पा in लृट् मध्यमपुरुषे बहुवचनम्।
- (ज) स्था in विधिलिङि उत्तमपुरुषे एकवचनम्।
- (झ) दृश् in लृट् प्रथमपुरुषे एकवचनम्।

UNIT-II

3. Account for the case-ending of any *six* of the following underlined words. 2×6 = 12
- (क) बालकः विद्यालयं गच्छति।
(ख) स लेखन्या लिखति।
(ग) स मासं व्याकरणं पठति।
(घ) अश्वाय घासः।
(ङ) वृद्धः दुःखेन रोदिति।
(च) शिशुः शय्याम् अधिशेते।
(छ) स कर्णेन वधिरः।
(ज) साधवे रोचते धर्मः।

4. Expound and name the Samāsas in any *three* of the following: 2×3 = 6
- (क) दुर्भिक्षम्।
(ख) सुमद्रम्।
(ग) अतिनिद्रम्।
(घ) त्रिमुनि।
(ङ) उपयङ्गम्।

5. Change the voice (any *three*) 2×3 = 6
- (क) शिशुः हसति। (भाववाच्ये)
(ख) बालकः चन्द्रं पश्यति। (कर्मवाच्ये)
(ग) रामः विद्यालयं गतवान्। (कर्मवाच्ये)
(घ) अहं त्वां पश्यामि। (कर्मवाच्ये)
(ङ) सा गच्छतु। (भाववाच्ये)

UNIT-III

6. Give the resulting forms any *four* of the following: 3×4 = 12
- (क) गम् + क्त, दृश् + तुमुन्, जि + यत्।
(ख) मा + यत्, दा + तव्य, शास् + क्यप्।
(ग) पच् + क्त, मन् + क्तिन्, कृ + क्तवतु।
(घ) गम् + शतृ, सेव् + शानच्, रम् + क्तिन्।
(ङ) आ-घ्रा + ल्यप्, प्रच्छ् + क्त, घ्रा + शतृ।
(च) कृ + अनीयर्, गम् + तव्य, शी + तुमुन्।

UNIT-IV

7. Read the following passage carefully and answer in simple Sanskrit questions following:

12

कस्मिंश्चित् अधिष्ठाने शुद्धपटो नाम रजकः प्रतिवसति स्म। तस्य च गर्दभः घासामावाद अतिदुर्बलतां गतः। अथ तेन रजकेन अटव्यां परिभ्रमता मृतो व्याघ्रः दृष्टः चिन्तितश्च— अहो शोभनमापतितम्। अनेन व्याघ्रचर्मणा प्रतिच्छाद्य रासभं रात्रौ यवक्षेत्रेषु उत्स्रक्ष्यामि। तथानुष्ठिते रासभो यथेच्छता यवभक्षणं करोति, प्रत्युषे भूयोऽपि रजकः स्वाश्रयं नयति। एवं गच्छता कालेन स रासभः स्थूलः जातः।

- (क) रजकस्य नाम किमासीत् ? स कुत्र प्रतिवसति स्म ?
(ख) गर्दभः कथं दुर्बलः जातः ?
(ग) मृतव्याघ्रं दृष्ट्वा सः किं चिन्तितवान् ?
(घ) गर्दभः कथं स्थूलतां प्राप्तः ?

—x—